

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

Međunarodni
krivični sud za
bivšu Jugoslaviju

Press Release . Communiqué de presse . Saopštenje za javnost

(Isključivo za medije. Nije službeni dokument.)

Hag, 11. novembar 1999.

JL/P.I.S./447-t

TADIĆU POVEĆANA KAZNA NA 25 GODINA ZATVORA

Pretno vijeće je danas izreklo devet zasebnih kazni u rasponu od šest do 25 godina zatvora po dodatnim tačkama optužnice po kojima je Žalbeno vijeće 15. jula 1999. proglasilo Duška Tadića krivim. Te kazne će se služiti istovremeno, uključujući i kazne koje su izrečene u Presudi o kazni od 14. jula 1997.

Predsjedavajući sudija Pretnog vijeća, sudija Gabrielle Kirk McDonald, pročitala je u sudnici sljedeći sažetak presude o kazni:

Dana 7. maja 1997., Pretno vijeće II izdalo je Mišljenje i presudu, u kojoj je Duška Tadića proglasilo krivim po devet tačaka optužnice, djelimično krivim po dvije tačke, te ga oslobodilo krivice po 20 tačaka. U vezi s 11 od tih 20 tačaka, Pretno vijeće II je većinom glasova utvrdilo da se član 2 Statuta Međunarodnog suda ne može primijeniti u ovom slučaju pošto nije dokazano da su žrtve navedene u optužbama iznijetim na osnovu tog člana bile zaštićena lica u smislu u kojem je taj izraz upotrijebljen u Ženevskim konvencijama. U vezi s optužbama na kojima se zasnivaju tačke 29, 30 i 31, Pretno vijeće II je utvrdilo da dokazni materijal ne daje dovoljno osnova za utvrđivanje krivice van svake razumne sumnje.

U skladu sa žalbama koje su Tužilaštvo ("optužba") i odbrana Duška Tadića ("odbrana") podnijeli na Mišljenje i presudu Pretnog vijeća II, Žalbeno vijeće je donijelo svoju presudu 15. jula 1999. Ono je utvrdilo da su žrtve koje se u Izmijenjenoj optužnici navode pod tačkama 8, 9, 12, 15, 21, 29 i 32 bile zaštićena lica, u skladu s relevantnim odredbama Ženevskih konvencija. Osim toga, Žalbeno vijeće je zaključilo da su nužni elementi krivičnih djela za koja se optuženi tereti u tačkama 29, 30 i 31 zadovoljeni van svake razumne sumnje. Shodno tome, Žalbeno vijeće je proglasilo Duška Tadića krivim po tih devet tačaka optužnice.

Žalbeno vijeće je prvobitno odložilo izricanje kazne po dodatnim tačkama, a potom je vratilo postupak odmjeravanja kazne Pretnom vijeću koje bude odredio predsjednik Međunarodnog suda. Po nalogu predsjednika, to Pretno vijeće, koje sačinjavamo ja, sudija Vohrah i sudija Robinson, zaduženo je da odmjeri odgovarajuće kazne koje će biti izrečene Dušku Tadiću u vezi s tačkama 8, 9, 12, 15, 21, 29, 30, 31 i 32.

Na pretresu održanom 15. oktobra 1999, strane u postupku su podnijele svoja usmena izlaganja. U vezi s tačkama 29, 30 i 31, kojima se Duško Tadić tereti za ubistvo petorice muškaraca u Jakšićima, optužba je predložila kaznu od dodatnih 15 godina zatvora po svakoj tački. Optužba je prepustila Pretnom vijeću da utvrdi da li se te dodatne kazne od 15 godina trebaju služiti uzastopno ili istovremeno inter se, ali je izrazila mišljenje da se trebaju služiti povrh postojeće kazne od 20 godina zatvora. Odbrana je istakla da je odgovarajuća kazna po ovim tačkama 15 godina, i predložila da se naloži istovremeno služenje kazni.

Pretno vijeće je prvobitno konstatovalo da jedinstveni mandat Međunarodnog krivičnog suda da zaustavi rasprostranjena kršenja međunarodnog humanitarnog prava i doprinese ponovnom uspostavljanju i održanju mira u bivšoj Jugoslaviji nalaže da se pitanju svrhe izricanja kazni posveti posebna pažnja. Po mišljenju Pretnog vijeća, odmazda i odvraćanje predstavljaju prevashodnu svrhu izricanja kazni. Shodno tome, prilikom odmjeravanja odgovarajuće kazne, Pretno vijeće je uzelo u obzir tu svrhu kao jedan od relevantnih činilaca.

Adresa na Internetu: <http://www.un.org/icty>

Public Information Services/Press Unit/Služba za informiranje javnosti

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-416-5356; 416-5343 Fax: +31-70-416-5355

U vezi s članom 24, paragraph 1, Statuta i pravilom 101 (B)(iii) Pravilnika, Pretresno vijeće zaključuje da uobičajena praksa sudova bivše Jugoslavije u pogledu izricanja kazni zatvora ne ograničava izvore na koje se Pretresno vijeće može osloniti prilikom odmjerenja odgovarajuće kazne za osuđeno lice. Štaviše, od Pretresnog vijeća se samo zahtijeva da uzme u obzir praksu izricanja kazni, a ono može razmotriti i druge činioce kao što su oni izneseni u članu 24 Statuta i pravilu 101, kao i činioce koji se odnose na specifičnu prirodu i svrhu Međunarodnog suda. Pretresno vijeće zauzima stanovište da za zločine za koje je u bivšoj Jugoslaviji mogla biti izrečena smrtna kazna ono može, kao maksimum, osuđenom licu izreći kaznu doživotnog zatvora.

Pretresno vijeće je dalje uzelo na znanje određene okolnosti relevantne za izricanje kazne za svaki od zločina za koje se Duško Tadić tereti u tačkama po kojima mu sada treba biti izrečena kazna. Te okolnosti su iznesene u pismenoj Presudi o kazni i neće se ovdje ponavljati. Pretresno vijeće, međutim, želi naglasiti da je Žalbeno vijeće proglasilo Duška Tadić krivim u pogledu tačaka 29, 30 i 31 za njegovo učešće “u ubistvu petorice muškaraca u Jakšićima, koje je počinjeno tokom oružanog sukoba kao dio rasprostranjenog i sistematskog napada na civilno stanovništvo”.

Prema potpravilu 101 (B)(i) Pravilnika, Pretresno vijeće mora uzeti u obzir sve otežavajuće okolnosti prilikom odmjerenja odgovarajuće kazne. U tom kontekstu, Pretresno vijeće je između ostalog uzelo u obzir i činjenicu da je Duško Tadić znao za napad snaga bosanskih Srba i vlasti Republike Srpske koje su djelovale na tom području na nesrpsko civilno stanovništvo opštine Prijedor, i da ih je u tome podržavao.

Što se tiče olakšavajućih okolnosti, koje Pretresno vijeće mora uzeti u obzir u skladu sa potpravilom 101(B)(ii), odbrana smatra da Duško Tadić ima pravo na smanjenje kazne, jer je pokazao značajnu saradnju sa optužbom stavivši na raspolaganje materijale koji se odnose na određene događaje u opštini Prijedor. Nakon nezavisnog pregleda relevantnog materijala, Pretresno vijeće je zaključilo da ti materijali ne zadovoljavaju kriterij značajne saradnje u značenju potpravila 101(B)(ii). Prema tome, Pretresno vijeće to nije uzelo u obzir prilikom odmjerenja odgovarajuće kazne. Pretresno vijeće je, međutim, uzelo u obzir izvještaj o vladanju Duška Tadića tokom pritvora u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija, prema kojem se Duško Tadić “u posljednjih osamnaest mjeseci ponašao kao uzoran pritvorenik”.

Prilikom procjenjivanja uticaja ličnih prilika Duška Tadića na odmjerenje odgovarajuće kazne Pretresno vijeće se fokusiralo na ličnost, karakter, i porodično i društveno porijeklo Duška Tadića, a uzelo je u obzir i uticaj dužine kazne na porodicu Duška Tadića.

Štaviše, prilikom izricanja kazne u vezi s krivičnim djelom zločina protiv čovječnosti, za koje se tereti, Pretresno vijeće obavezuje drugostepena presuda u predmetu Erdemović po kojoj je zabranjena radnja počinjena u okviru zločina protiv čovječnosti, naime sa sviješću da ta radnja predstavlja dio rasprostranjenog ili sistematskog napada na civilno stanovništvo, ukoliko je sve drugo isto, teže krivično djelo od običnog ratnog zločina i “da bi u pravilu trebalo da povlači sa sobom težu kaznu od one koja bi uslijedila po osnovu njene kvalifikacije kao ratnog zločina”.

Konačno, Pretresno vijeće konstatuje da se u tački 8 Izmijenjene optužnice Duško Tadić alternativno tereti za dva različita djela, to jeste za mučenje ili nečovječno postupanje, te da kada je osudilo Duška Tadića po toj tački, Žalbeno vijeće nije preciziralo za koje ga je od ta dva djela proglasilo krivim. Kao posljedica toga, nesumnjivo da postoji dvosmislenost. Pod tim okolnostima, Pretresno vijeće je primijenilo princip in dubio pro reo (koji nalaže da se svaka dvosmislenost mora tumačiti u korist branjenika), i odmjerilo je kaznu za lakše krivično djelo nečovječnog postupanja.

Sada ću pročitati kompletan Dispozitiv Pretresnog vijeća.

Kazne

IZ GORE NAVEDENIH RAZLOGA, PRETRESNO VIJEĆE, nakon što je razmotrilo sav dokazni materijal, i argumentaciju u svjetlu Statuta i Pravilnika, jednoglasno izriče Dušku Tadiću sljedeće kazne:

Tačke 8 i 9

Za nečovječno postupanje kao tešku povredu, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na devet godina zatvora;

Za hotimično nanošenje teške patnje ili ozbiljne tjelesne ili zdravstvene povrede kao tešku povredu, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na devet godina zatvora;

Tačka 12

Za hotimično nanošenje teške patnje ili ozbiljne tjelesne ili zdravstvene povrede kao tešku povredu, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na šest godina zatvora;

Tačka 15

Za hotimično nanošenje teške patnje ili ozbiljne tjelesne ili zdravstvene povrede kao tešku povredu, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na šest godina zatvora;

Tačka 21

Za hotimično nanošenje teške patnje ili ozbiljne tjelesne ili zdravstvene povrede kao tešku povredu, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na šest godina zatvora;

Tačke 29, 30 i 31

Za hotimično ubijanje kao tešku povredu, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na dvadeset i četiri godine zatvora;

Za ubistvo kao kršenje zakona i običaja ratovanja, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na dvadeset i četiri godine zatvora;

Za ubistvo kao zločin protiv čovječnosti, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na dvadeset i četiri godine zatvora;

Tačka 32

Za hotimično nanošenje teške patnje ili ozbiljne tjelesne ili zdravstvene povrede kao tešku povredu, Pretresno vijeće osuđuje Duška Tadića na devet godina zatvora;

Istovremeno služenje kazni

Sve kazne će se služiti istovremeno, i inter se i u odnosu na kazne koje su izrečene u Presudi o kazni od 14. jula 1997.

Uračunavanje vremena provedenog u pritvoru

U skladu sa pravilom 101(D), Duško Tadić ima pravo da mu se uračuna vrijeme "koje je proveo u pritvoru čekajući na izručenje Međunarodnom sudu ili čekajući na suđenje ili žalbeni postupak". Iako je uhapšen 12. februara 1994., njegov pritvor u očekivanju izručenja Međunarodnom sudu počeo je tek 8. novembra 1994. kada je Pretresno vijeće I uputilo zvanični zahtjev Vladi Savezne Republike Njemačke za ustupanje nadležnosti Međunarodnom sudu. Prema tome, Duško Tadić ima pravo da mu se u služenje kazne koju je izreklo Pretresno vijeće uračuna pet godina i tri dana koje je već odslužio, sa danom ove Presude o kazni, zajedno sa vremenom koje eventualno bude služio u očekivanju odluke po eventualnim žalbama.

Izdvojeno mišljenje

Sudija Patrick L. Robinson priložio je svoje izdvojeno mišljenje u kojem je prokomentarisao dva pitanja. Kao prvo, u pogledu relativne težine zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina, sudija Robinson smatra da, načelno i pod uslovom da je sve drugo isto, oni zaslužuju jednake kazne. Međutim, smatrajući se obaveznim odlukom u predmetu Erdemović u tom pogledu, saglasio se sa onim odjeljcima ove presude u kojim zločini protiv čovječnosti povlače veću kaznu nego ratni zločini.

Kao drugo, sudija Robinson ne smatra da je ubistvo pet muškaraca u Jakšićima (tačke 29, 30 i 31) gnusnije od ubistva dvojice policajaca, Muslimana (tačka 1), prema čemu nedosljednost između kazni (24, 24 i 25 godina u prvom slučaju, i 20 u potonjem) nije opravdana. U okolnostima ovog predmeta, sudija Robinson smatra da je kazna zatvora od 25 godina odgovarajuća kazna za ubistva obuhvaćena tačkama 29, 30 i 31, te da se takva kazna trebala izreći u pogledu tačke 1.
